

Meteoros hírek, érdekességek

Külföldi Perseida-észlelések

Fejlődő baráti kapcsolataink eredményeképpen több megfigyelési beszámólót kaptunk 1988 augusztusáról. Az észlelések a nyugat-európai meteoros szabvány szerint történtek: a megfigyelés fő jellemzői (észlelőhely, időpont-intervallum, takartság, határmagnitúdó) mellett csak a rajtagok számát és fényességét jegyezték fel készítőik — az ég alatt került megállapításra a meteorok hovatarozása. Elküldte nyers adatait a belgák közül Paul Roggemans és Glenn Ticket, mindketten Franciaországban, Haute-Provence-ban észleltek (4403N, 0542E). Olaszországban is kiváló volt az időjárás, ahonnan Enrico Stomeo juttatta el 16 fős csoportjuk észleléseit.

Nyugat-Európában már kedvezőtlenebb volt a raj megfigyelhetősége, csak egy-két éjszakán sikerült használható munkát végezni (Jeroen Van Wassenhove és Spányi Péter beszámolója szerint). Szintén egy nagyobb csoport megfigyeléseiről küldött összefoglalót Jürgen Rendtel, az NDK, meteormegfigyelőinek adagyűjtője. Kaptunk tőle két szép meteorfotót is, az egyik egy kb. -1^m -s all-sky kamerás jelenség. Végül külön említést érdemel Peter Brown (Alberta, Kanada) észlelései. Valamennyi megfigyelést felhasználunk a végleges Perseida ZHR-görbe megrajzolásához. A kanadai adatok olyan időszakra esnek, amikor nálunk nappal volt, így szépen kiegészíthetik a "hézagokat".

Vizuális, rádiós és fotografikus adatbázis

Saját adataink tárolására és más érdeklődőkhöz történő eljuttatására folyamatosan dolgozunk számítógépes adatbázisaink fejlesztésén. Vizuális megfigyeléseink évek óta egy

nagyépes rendszer segítségével kerülnek feldolgozásra. Mivel a kisebb személyi számítógépek (PC-k, XT-k, AT-k) sokkal elterjedtebbek és hozzáférhetőek, kívánatos volt rendszerünket ilyenekre is átdolgozni. Hasonló munka előtt állunk a rádiós adatok terén. A meteorfotók esetében a fejlesztési munka eleve ilyen gépen indult — l. a Meteor előző számát. Az adatok géprevitelében ill. átalakításában Hevesi Zoltán, Süle Gábor és Tepliczky István tevékenykedik.

E rovat összeállításakor a Base III.Plus-ban elérhető az 1985—1988 közötti valamennyi vizuális adat, s folyamatos az MMTÉH Meteorfotó Adatbázis feltöltése. Törekedtünk arra, hogy a rendszerek kompatibilitések legyenek a társszervezeteink (elsősorban a belga amatőrök) hasonló adatállományaival, azaz az adatok cseréje könnyen megoldható legyen. Sajnos ezúgyban elég nagy az információhiány mindkét részről. Mindenesetre valamilyen formában már most lehetőség nyílik rá, hogy — a más társszervezetekhez képest ugyancsak nagy mennyiségű — megfigyelési adataink eljussanak egy majdani közös gyűjtőközpontba. Az ennek megteremtésére irányuló fáradozásokat mi is támogatjuk.

Nyugat-európai adóátlázat

Jeroen Van Wassenhove szívességéből megkaptuk az általunk leggyakrabban használt rádiómeteorozási frekvenciák nyugati adóállomásaink jegyzékét. 90,6 MHz-en például 11 adó működik, míg 94,7-en 7 darab. Tartalmazza a felsorolás valamennyi fontosabb adó helyét, földrajzi koordinátáit, sőt azt is, hogy Budapestről milyen irányba kell állnunk antennánkkal a legjobb vételi esélyéhez. (A lista iránt részletesebben érdeklődők a rovatvezetőhöz fordulhatnak.)

Cserébe igyekezünk mi is hasonló, naprakész táblázatot nyújtani — természetesen a keleti URH-sáv adóállomásairól. Eljuttattuk továbbá valamennyi, közel 400 órányi rádiós meteorészlelésünket a belgák adatbankja számára.

Észlelőterkép a Bolidban

A Zágrábban megjelenő, Gustav Kren által szerkesztett Bolid c. kiadvány 1988/3. száma mintaként bemutatja a megfigyelőink által használt csehszlovák gnomonikus meteorészlelő térképsorozatot. Félreértés folytán az ismertetésben a "Meteor Atlasz '82" elnevezés szerepel. Mivel a 7 lapos gnomonikus sorozatot szlovák barátaink szívességéből használhatjuk, célszerű e félreértés kiigazítása.

Meteor Channel 1988/2

Hosszú előkészítés után napvilágot látott az MMTÉH második angol nyelvű megfigyelési beszámolója. Az élenkülö nemzeti meteoros információcsere tetten szükségessé a kiadvány életre hívását. Az első szám a múlt év márciusában megrendezett hollandiai nemzetközi meteoros találkozóra készült — e második és a soronkövetkezők pedig folyamatosan hivatottak tájékoztatni külföldi barátainkat észlelőink, hálózatunk megfigyelési eredményeiről.

A kiadvány nagyrészt a Meteorban megjelent feldolgozások, beszámolók angol változatai. Így olvashatnak a

címzettek az Áprilisi Lyridák múltévi jelentkezéséről; közöljük az 1985—87 évek hazai adatok alapján megállapított rajstatisztikai jellemzőit; az 1987-es esztendő vizuális összefoglalóját; felhívjuk nyugat-európai észlelőink figyelmét Fekete János 1988. október 1-jei rádiós tűzgömbjének esetleges vizuális megfelelőjére; ismertetjük a nyári nappali meteoráramlatok rádiós maximumának megfigyelését; végül egy előzetes Perseida-összefoglaló zárja a kiadványt. A Meteor Channelt külföldi partnereink tájékoztatásul és cserekiadványként szánjuk — bár több jelzés is érkezett hozzánk az előfizetés szándékáról. Az anyag angol fordítását Mizser Attila végezte, a szerkesztésben Süle Gábor és Varga Márton működött közre, míg a nyelvi lektorálásban John Toone nyújtott segítséget.

MMTÉH
HUNGARY

Hungarian Meteor and Fireball Observing Network
Magyar Meteor- és Tűzgömbészlelő Hálózat

Meteor Channel

2 / 1988

A -5 magnitude Aquarid fireball on July 27/28 1984. This photo was captured with a Canon 1.4/50 objective and 20-min exposure. The centre of the field is the square of Her. The star-trails were interrupted by clouds. Photo by G. Süle.